

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Berit Karin Rystad		22/47

Saksnr	Utval	Type	Dato
112/22	Formannskapet	PS	22.11.2022
062/22	Kommunestyret	PS	15.12.2022

Høyring av rapport frå ekspertutvalget som har vurdert vidare handtering av ubåtvraket U-864

Vedlegg:

Høring av rapport fra ekspertutvalget som har vurdert videre håndtering av ubåtvraket U-864 (1)
Rapport ekspertutvalg U-864

Saksutgreiing:

Saksopplysningar

Ekspertutvalet som har vurdert vidare handtering av ubåtvraket U-864 blei satt ned 27. oktober 2020. Utvalet fekk i oppdrag å gi departementet råd om tiltak for handtering av vraket U-864, kvikksølvlasten og kvikksølvforurensa havbotn rundt vraket. Utvalet skulle vurdere:

- om det er ny informasjon som vil innebære ei endring av vurderingane av miljørisiko på lang sikt for alternativa tildekking, heving av last og heving av vrak og last
- om heving av last eller vrak og last kan gjennomførast med ein lågare miljørisiko på kort sikt enn det Kystverket har vurdert tidlegare
- om Kystverket si anbefaling og rangering av miljøtiltak for handtering av Kvikksølvforureininga er dekkjande for å sikre omsyn av miljørisiko på kort og lang sikt

Ekspertutvalet overleverte sin rapport til Nærings- og fiskeridepartementet 21. september 2022. Rapporten er publisert på regjeringas heimesider:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/losninger-for-u-864-ubatvraket-utenfor-fedje-i-vestland/id2927914>

Frist for å gi høyringsuttale er 27. januar 2023.

Vurdering

Etter at sjøforsvaret sitt spesialfartøy KNM Tyr fann vraket av U-864 den 22 februar 2003, har åra gått og det er laga mange utgreiingar om kva som skulle være ubåten sin skjebne. Kystverket har hatt ansvar for desse utgreiingane og alle har konkludert med ei eller anna form for tildekking av ubåtvraket og kvikksølv. Den nye utgreiinga er annleis fordi det no er satt saman eit ekspertutval av samferdselsdepartementet. Leiar for utvalet har vært Gro Kielland. Ho har ei brei og lang erfaring frå oljeindustrien og brei erfaring frå områda prosjektleiing, operasjonar, HMS, drift og generell leiing. Saman med dei andre ekspertane har utvalet klart å sjå dei store linjene og trekt fram erfaringar frå oljebransjen. Dette har etter kommunedirektøren sitt syn vært utslagsgjevande for konklusjonen til utvalet; at så mykje som mogleg av kvikksølv skal takast opp og elles skal det dekkjast til.

Fedje kommune

Kommunedirektøren er svært nøgd med konklusjonen. Ho vurderer det slik at dette er den beste samfunnsmessige løysinga på kort og lang sikt. Vi lever i ei tid der miljøsyndar ikkje skal skyvast over på den neste generasjonen. Me har eit moralsk ansvar og ei omdømmeutfordring om me ikkje ordnar opp i forureininga. Forureininga vil på eit eller anna tidspunkt få stor konsekvens for fisket og livet i havet langt nordover på norskekysten. Fiske er ein av dei viktigaste ressursane vi skal leve av framover. Utslepp av kvikksølv vil følgje havstraumen og påverke kysten av Noreg.

Folkehelse

Kvikksølv er ein svært farleg miljøgift. Den hopar seg opp i verdikjeda og har stor skade på natur og menneskje

Miljø

Kvikksølv er ein farleg miljøgift med store konsekvensar for miljøet om den lek ut i havet.

Økonomi

Det er kostbart og teknisk krevjande å følge ekspertutvalet men det kostar å rydde opp i gamle miljøsyndar og på lang sikt er det ei god samfunnsøkonomisk investering, blant anna i fht Noreg som fiskerinasjon

Konklusjon

Folket på Fedje har kjempa i årevis for å få ei løysing på kvikksølvet i U-864. Dei har blitt skuffa gang på gang og opplev at stadig nye utgreiingar berre utset problemet. Kravet har heile tida vært at ubåten og kvikksølvet skulle hevast. Fedje kommune er difor letta og fornøgd med utgreiinga og meiner at den er godt gjennomarbeidd og utgreidd, realistisk og mogleg å gjennomføre. Me håpar at så mykje som mogleg av kvikksølvet kan takast opp. Fedje kommune set no si lit til at regjeringa i budsjett for 2024 finn midlar til å setje i gang arbeidet. Me vil ikkje være nøgd med nok ei utgreiing som ikkje førte til noko.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tek ekspertutvalet si utgreiing til vitande.

Kommunestyret er nøgd med løysinga som utvalet er kome fram til, og håpar at mest mogleg av kvikksølvet kan takast opp.

Kommunestyret ventar at regjeringa følger opp med midlar til arbeidet i budsjettet for 2024

Formannskapet - 112/22

F - behandling:

F - vedtak:

Kommunestyret tek ekspertutvalet si utgreiing til vitande.

Kommunestyret er nøgd med løysinga som utvalet er kome fram til, og håpar at mest mogleg av kvikksølvet kan takast opp.

Kommunestyret ventar at regjeringa følger opp med midlar til arbeidet i budsjettet for 2024.

Samrøystes.

Fedje kommune

Samrøystes.

Kommunestyret - 062/22

K - **behandling:**

Endringsforslag, foreslått av Kamilla Bjerkholt Karlsen, Arbeiderpartiet

Kommunestyret tek ekspertutvalet sin rapport til vitande.

Kommunestyret er nøgd med den løysinga ekspertutvalet har komen fram til.

Fedje kommune legg til grunn at regjeringa følgjer opp ekspertutvalet sin klare konklusjon; at mesteparten av lasten (kvikksølv) vert forsøkt fjerna frå vrakdelane og sedimenter. I tillegg til dette ventar kommunestyret at regjeringa følgjer opp med midlar til arbeidet i budsjettet for 2024.

K - **vedtak:**

Kommunestyret tek ekspertutvalet sin rapport til vitande.

Kommunestyret er nøgd med den løysinga ekspertutvalet har komen fram til.

Fedje kommune legg til grunn at regjeringa følgjer opp ekspertutvalet sin klare konklusjon; at mesteparten av lasten (kvikksølv) vert forsøkt fjerna frå vrakdelane og sedimenter. I tillegg til dette ventar kommunestyret at regjeringa følgjer opp med midlar til arbeidet i budsjettet for 2024.

Samrøystes vedteke.